

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Megyedévre	120 K
Egy hóra	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápelya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS
ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Vetiki Becskerak, 1920.

XLIX. évfolyam, 214. szám.

Kedd, 1920 szeptember 28.

A belügyminiszter

sajnálja, hogy a vajdasági magyaroknak és németeknek még mindig nincsen választói joguk. Nem kevésbé fájlalják ugyanazt a szóbanforgó érdekeltek is. A kölcsönös kondoleálással azonban ez a nagyjelentőségű kérdés nem tűnhetik el a sürgősen megoldandó állampolitikai feladatok komplexumából. De nem is odázható el a végletekig. A közel jövőben, ugyszólván az elkövetkező hetekben automatikusan meg kell kezdődnie az alkotmány végleges kijegesedésének. És ebbe a folyamatba szorosan beletartozik, hogy a jogok és kötelességek mindenki részére egyenlő mértékkel szabásának ki.

A vajdaságban élő magyarság és németiség nem is kételkedik abban, hogy az államgyepítők között tartó politikai pártok között ebben a tekintetben komoly üzeteltérések forognának fent. Az opció jog, vagyis az a körülmény, hogy a békeszerződés szerint a magyarság és németiség bizonyos időn belül szabadon nyilatkozhat arra nézve, hogy mely állam polgárának kíván lenni, a gyakorlatban meglehetősen illuzórius. Az ittélő magyarság és a németiség túlnyomó része, legalább is a kilencvenöt százaléka egészen bizonyosan nem hagyja el jelenlegi lakóhelyét, szűkebb hazáját. Tömeges népvándorlásra már csak a súlyos gazdasági helyzet miatt sem lehet gondolni. Akik nem szándékoztak elhelyezkedni az új államalakulatban, nagyobb részt már eltávoztak azok, akik majd ezután határozniak véglegesen jövődő állampolgárságuk felől, igen kevesen lesznek. A több mint félmilliónyi magyarságot és a több mint félmilliónyi németiséget ide köti a földje, a kenyere, a hivatása, az élet szerényi komoly gondja.

A vajdasági magyarság és németiség fenntartás nélkül teljesíti már most is az állampolgári kötelességeket. Az által, hogy a politikai életben teljes részt kíván magának, az által, hogy politikai jogainak összességét követeli, csak arról tesz tanuságot, hogy békében és szorgos munkában óhajt élni itt. Helytelen politikai elv volna tehát, ha a választói jog kérdésének nyílt, becsületés és végérvényes elintézését az opciós szakaszra való hivatkozással elodáznák.

Csehszlovákiában és Romániában eltekintettek az opciós jog-

tól, mely a valóságban semmit sem jelentő rideg betű csupán, hiszen a nagy néptömegek az államhatárok változása alkalmából sohasem mozdulnak meg, hogy vándorbotot fogjanak a kezükbe és utilaput kösenek a talpukra. A nagy néptömegek mindenkor a reális valóság biztos talaján állanak, mert a tömegek dolgaiban a gazdasági érdekek-

nek van a döntő szavuk és nem az érzelmi motivumoknak.

Az opciójog felől a magyarságot egyébként meg sem kérdezték még, spontán nyilatkozatot sem tehetett, mert ezidőszertint nincsenek politikai szervezetei.

A magyarság tehát azoktól várja a kezdeményező lépést, akik részéről ennek megtétele ma egyedül lehetséges. G.

Karakasevics századost visszarendelték és ezért lemondott a tiszti rangjáról.

Subotica, szept. 27.

AVlaskalin-Karakasevics féle vizsgáló-bizottság körül támadt szenzáció halmozat ma egy váratlan eseménnyel bővült. Beavatott forrásból jelentik, hogy Karakasevics csendőrszázadost a vizsgáló-bizottságnak renakivüli erélyéről ismert tagját a hadügyminiszter visszarendelte a tényleges csendőri szolgálattá. Karakasevics tudvalevően a hadügyminiszter a belügyminiszter kérelmére szabádságotta abból a célból, hogy a belügyminiszter által kiküldött purifikáló-bizottságba beosztható legyen. Ebben a minőségben Karakasevics a belügyminiszter rendelkezése alá tartozott. Most hogy a hadügyminiszter visszarendelte a csendőrszázadost, ezáltal a Vlaskalin-féle vizsgáló-bizottságban elfoglalt szerepe is megszűnt.

Karakasevics százados a visszarendelés következtében, mely kívánsága ellenére történt, lemondott tiszti rangjáról. Hir szerint Karakasevics a belügyminiszteriumba kerül osztályfőnöki ranggal és ilyképpen a jövőben is részt vesz majd a purifikáló-bizottság munkálataiban.

A kis entente helyzete Itáliához.

Róma, szept. 27.

Románia követe az Il Tempo tudósítója előtt kijelentette, hogy a kis entente egységes hadsereggel, egységes diplomáciával és egységes segélyforrásokkal fog rendelkezni. A hírlapíró azon kijelentésére, hogy mi módon képzelik el a kis entente zavartalan működését, mikor a szövetségesek közt három állam, Görögország, Csehország és Jugoszlávia nyíltan Itália ellen-ségeiként szerepelnek, míg Románia határozottan olaszbarát. A román nagykövet kijelentette,

hogy Take Jonesku külügyminiszter ez ügyben érkezik meg Rómába, ahol Giolittivel fog tárgyalni, akit biztosítani akar arról, hogy a kis entente Itália ellen nincs ellenséges szándékkal.

Róma, szept. 27.

Take Jonesku román külügyminiszter megérkezett Rómába, ahol tárgyalni fog Giolittivel és Sforza gróffal. A román külügyminiszter csak néhány napot tölt Rómában. Innen Athénbe utazik, ahol Venizelossal fog tárgyalni Görögországnak a kis ententebe való belépése dolgában.

Rigában tárgyalnak — a frontra csapatokat szállítanak mindkét részről.

London, szept. 27.

A lengyelek és oroszok közt megindult rigai béketárgyalások mellett mindkét részről megállás nélkül folyik a frontra csapat- és lőszerutánpótlás. A

lengyel sikerek folytán az egész volhyniai várható háromszög a lengyelek birtokában van.

Az oroszok állítólag a Njemen-nél részitenek elő új offenzívát.

A német kormány szociális törvénye.

Berlin, szept. 27.

A birodalmi kormány egyhangulag megbizta a gazdasági miniszteriumot, hogy a bányák szocializálására vonatkozó törvénytervezetet sürgősen dolgozza ki.

Berlin, szept. 27.

A birodalmi kormány négy új fontos szociális törvénytervezetet készít elő. Az új törvények a 8 órai munkaidőről, a munkaközvetítés egységesítéséről, a döntő bíróság reformjáról és egységesítéséről szólnak.

Az angol kormány és a bányamunkások.

London, szept. 27.

Az United Press jelentése szerint Thomas a végrehajtó-bizottság, Tramp a vasutasok és Williams a szállítómunkások részéről vállalkozott a kormány és a bányamunkások között a közvetítő szerepre. A közvetítés azonban csak a bányamunkások által megadott alapokon mozoghat és a munkabérek legalább két schillinggel való fölemelését kell eredményeznie. A delegáltak mindent el fognak követni, hogy a kormányt a bányamunkások föltételeinek elfogadására rábírják, mert mindenáron el akarják kerülni a sztrájkot.

Bartha Abel volt aradi minisztert internálták.

Budapest, szept. 27.

Bartha Abelt, a volt aradi ellenkormány belügyminiszterét a budapesti rendőrség tudvalevően csalás miatt letartóztatta, azonban a törvényszék később szabadlábra helyezését rendelte el. A magyar kormány rendelkezésére Bartha abelt most internálták.

Vasutas kongresszus Prágában.

Prága, szept. 27.

Szeptember végén nagy vasúti kongresszus lesz Prágában, amelyen Csehszlovákia, Németország, Jugoszlávia, Magyarország és Ausztria, Oláhország, Lengyelország nyolcvan delegátusa vesz részt. Ezen a kongresszuson tanulmányozni fogják a vasúti hálózatot és a forgalom lebonyolításának kérdé-

Nincs szó magyar-román katonai tárgyalásokról.

— A magyar kormány cáfolata. —

Budapest, szept. 27.

A magyar kormány félhivatalosan jelenti, hogy kapcsolatban azon megbeszélésekkel, melyeket a vasúti forgalom és kereskedelem ujrafelvétele tárgyában a magyar és román megbzottak folytattak, a külföldön olyan hírek jelentek meg, mintha itt egy román-magyar katonai tárgyalásról volna szó. A magyar kormány kijelenti, hogy ezek a hírek teljesen alaptalanok.

Jó közgazdasági politikát! Az új közgazdasági bizottság ülése.

Beograd, szept. 27.

Az ujonnan alakult közgazdasági bizottság vasárnap tartotta első ülését Beogradban. A gyűlésen az összes tartományok képviseltették magukat, továbbá a kereskedelem- és pénzügyminisztérium is küldött megbízottat.

Nincses pénzügyminiszter miután a brüsszeli konferencián van, nem jelenhetett meg és így Matkovics Lázár dr. elnököl az ülésen. Mindenekelőtt a közgazdasági bizottság hatáskörét ismertette és kifejtette, hogy a kormány közgazdasági politikáját kell segíteniük és a meglévő anomáliák megszüntetésén munkálkodniok.

Utána még Todorovics kereskedelmi miniszteri osztályfőnök tartott előadást, majd a zagrebi gazdasági egyesület kiküldöttének felolvasása után a gyűlést véget ért.

A forrongó Olaszország.

Genf, szept. 27.

Turinban a vörös hordák megtámadták a karabiniereket, amiből heves utcai harc fejlődött. Két halott és sok sebesült volt az áldozat. Olaszországban a pillanatnyi kedvező fordulat után most a helyzet megint állandóan rosszabbodik. A vas munkások a szindikátusok egyes parancsa ellenére sem akarnak kivonulni a gyárakból, a kémiai gyárak munkásai pedig ugyanolyan követelésekkel lépnek fel, mint a vas munkások. Közben a szocialista-párt bomlás előtt áll. A jobb- és a baloldal mindinkább eltávolodik egymástól, úgy hogy a szakadás már-már elkerülhetetlennek látszik. Az „Avanti” erőyes hangon követeli, hogy Turetti szocialista képviselőt a pártból zárják ki. Több helyen páncélos autókkal támadták meg a tüntető vörösgárdistákat.

A horvát lázadás utójátéka.

Zagreb, szept. 27.

A horvát bánhoz a mai napon egy 1340 aláírással ellátott memorandumot nyújtottak be, amelyben az aláírók azt állítják, hogy a horvátországi lázongást az okozta, hogy a hatóságok üldözték az ezen államhoz hű elemeket. Kijelentik továbbá azt is, hogy a lázadás ügyében folyó vizsgálatot is pártoskodva vezetik.

Szagolja csak lelkem milyen jószagú...

Az ember el se hinné, hogy a mai raffinált világban a csirkefogók még mindig boldogulni tudnak régi ötleteikkel. Hány ezerszer óvják az újságok a közönséget a kártyavetőnők és egyéb ilyen fajtájú csalóktól és hiába, mégis van mindig ember, aki a bizonytalan jövő aranyigéreteiért odaadja a jelen keresves keresményét. Egy ilyen, szinte kőkorszakbeli családi trükknek esett áldozatul Andrea Iliasevity hajókormányos felesége.

A hajókormányos, aki a D. R. P. társulat T. S. G. P. számú hajóján teljesít szolgálatot, éppen nem volt a hajón, amikor a feleségéhez beállított egy cigányasszony azzal, hogy kártyát vet, kivetni neki a szerencsésjét. Az asszony eleinte hallani sem akart róla, de a cigányasszony meggyőző beszéde mégis begrattta. A cigányasszony vígan jósolta a különféle jókat, de egyszer csak kijelentette, hogy az ő „kis ördöge” a csalókatól az asztalra letett 10 dinárosra nem igen

akar beszélni. Több pénzt kell neki mutatni, hogy kedve legyen. Iliasevityné erre letett még az asztalra egy ezer dináros, egy száz dináros, 110 dinárt próbán és egy arany nyakláncot szűz máriás emlékpénzzel. Most már úgy látszik a cigányasszony „kis ördöge” jól érezte magát, mert az asszony vígan folytatta a kártyakeverést. Egyszerre csak kivett a ruhája alól valami üveget és Iliasevityné orra alá dugta: — „Szagolja csak lelkem, milyen jószagú!” Az asszony az üvegből jövő szagtól azonnal elkábult és mire magához tért, az elmes cigányasszony a kis ördöggel és a pénzekkel együtt már eltűnt.

A cigányasszonynak, akit úgy látszik, a kis ördöge mégis rosszul oltalmazott meg, az ittebe csendőrség már a nyomában van. Petrevity Zlatár Máriának hívják és állandóan hiszékeny emberek becsapásából él.

Wrangel hadseregének sikerei.

Páris, szept. 27.

A bolsevik hadsereg főparancsnokság jelentése szerint a vörösök Wrangel seregének támadása előtt a Dnjeper balpartjára húzódtak vissza, miközben Aleksandrov városát kiürítették.

Közvetlen tárgyalások Olaszországgal.

Beograd, szept. 27.

Galanti, az új beogradi olasz ügyvivő szombaton meglátogatta Trumbics külügyminisztert, akivel hosszasan tárgyalt. A külügyminiszter a tárgyalásról jelentést tett Vesznics miniszterelnöknek.

Politikai körök véleménye szerint Galanti és Trumbics megbeszélése összefüggésben vannak a jugoszláv olasz közvetlen tárgyalások tervével, sőt úgy tudják, hogy elvben már teljesen meggyeztek, csak a tárgyalások helye és időpontja nem végleges még.

Pasics Óbecsén.

Subotica, szept. 27.

Vasárnap, október 3-án lesz Óbecsén a radikális-párt nagygyűlése. A Beogradból érkező vendégek közt lesz Pasics Nikola a radikális párt vezére is.

Rövid hírek.

Zagreb, szept. 27.

A demokrata- és szocialdemokrata-pártok vasárnap nagygyűlést tartottak. Mindkét nagygyűlésen nagy néptömeg vett részt.

Beograd, szept. 27.

Srskic dr., a bosnyák tartományi kormány elnöke Beogradba érkezett.

Budapest, szept. 27.

A bajor földmivelésügyi miniszter két miniszteri tanácsos

és egy kormánytanácsos kíséretében Budapestre érkezett, hogy itt a magyar kormánnyal gazdasági tárgyalásokat folytasson.

Wien, szept. 27.

A „Neue Freie Presse” írja, hogy Cataro kikötőjét Jugoszláviának ítélték.

Róma, szept. 27.

Marconi az utóbbi napokban Fiumében járt, ahol nagy ünnepléssel fogadták.

Páris, szept. 27.

Millerand köztársasági elnök miniszterelnökké Leygnent nevezte ki, ugyanó vállalta a külügyi tárcát is.

HIREK

Vasárnap délután

ülök a Róza ablakában és unatkozom. Körülöttem vasárnapi öreg bácsik sakkoznak meg dominóznak. Nagyon folyik a preferansz meg a ferblis is. Kint a téren a templom előtt tizenöt virágos, sallangos kocsi áll, esküvő van. Ilyenkor vasárnap délután négytől hatig szünet nélkül, megállás nélkül esküsznek az emberek. A moziból most hömpölyög ki a közönség, kezdődik a vasárnap délutáni korzó. Néhány autó süvít végig a főútcán, az omnibusz most ballag kifelé a pancsovai vonathoz.

Türhetelelenül unalmas az ilyen vidéki vasárnap — mondom önmagamnak — mit eszünk majd este a sok időmmel? Moziban már tegnap voltam, színház sincsen, kabaré sincsen, udvarolni nem érdemes, mert az ideálunkat ugys más vezi el feleségül és különben is a mai nők nem igen valók feleségnek. Inni nem lehet, mert a bor rémesen drága. Meg aztán hangulat sincsen. A mai modern emberek olyan sóltalanok. Ágyba bujni délután hatkor nem lehet... Az ember igazán nem tudja, hogy mit kezdjen azzal a tengersok idejével?

A fene egye meg, nem volt-e jobb régen, úgy negyven-ötven esztendővel ezelőtt? Az ember nem volt kénytelen kávéházban ülni egész vasárnap dé-

után. Mozi se volt, udvarlás se volt. Az ember beült a kocsmába délután kettőkor és este nyolckor aztán hazatámogottak a tisztelettudó városi hajdlk. Néha néha, nagyobb ünnepek alkalmával az árokban várta ki a reggelt. Jobb lort is mértek akkor. De jobban is bírt az ember az itall. Nőle-tiz meszly bortól nem igen léptt félre. És ami a fő, nem unatkozott bizony soha sem... G.

Személyi hír. Dr. Bogdanov Joca főispán tegnap délután hivatalos ügyben elutazott.

A hadikölcsön lebélyegzése. A hadikölcsönkötvények lebélyegzése szeptember 30-ig, a háború előtti egyéb kötvényeket október 5-ig meghozszabították.

A magyar kereskedelmi iskola megnyitása. A magyar kereskedelmi iskolába a mai napig az igazgatóságnál hivatalosan beiratkozott az első osztályba 29, a II. ikba 22, a III. ikba 24, összesen 75 tanuló. Mután a miniszteri rendelet által követelt létszám el lett érve, a kereskedelmi igazgatósága a mai napon arról jelentést tett a főzoki miniszteriumnak. Egyszermind felterjesztette tudomásvételi végett a tanártestület névsorát és az órarendet. A tudomásvételi megérkezése után az iskola azonnal megnyílik. A megnyitás pontos daját a helybeli lapokban közölni fogja az igazgatóság.

A vojvodinai tanítók kongresszusa. Novisadon október 3-án tartják meg az összes vojvodinai tanítók rendkívüli kongresszusukat, még pedig a városháza nagy tanácstermében. Napirenden van a Szövetségbe való beépés kérdése, szövetségi megbízott választása a B. B. részére; a vojvodinai kerületnek kisebb körzetekre való felosztása s a végrehajló, bizottságnak ezt érintő javaslata; a vojvodinai tanítótestület anyagi helyzete végül az 1904-es tanítói törvény.

Halálozás. Folyó hó 25-én éjjel 3 órakor hunyt el a veliki bec-ke-eki kórházban Steiner Péter nemzeti tanító életének 60. évében, 39 évi tanítói működés után. Az elhunytban özv. Franz Janosné Steiner Paula tanítónő, dr. Steiner Emil zombolyai járásbíró és Steiner Sándor közs. jegyző edesatyjukat gyászolják.

Új községi választások Beogradban. Az államtanács elutasította a belügyminiszter végzése ellen beadott felebbezést. Így az új választásokat néhány napon belül kiírják és valószínűleg még október első felében megtartják.

Arutózsde Novisadon. Novisadon a pénzügy neves képviselőiből álló bizottság alakult, amely egy alkibizottság ottani áru- és értéktózsde alapszabályait dolgozta ki. Ezen alapszabályok már is beterveztettek a kereskedelmi és pénzügyi miniszteriumhoz megerősítés végett.

Őszi táncanfolyam megnyitása. Schmidt Mihály okl. táncanár nyílt táncanfolyama október 16-án nyílik meg a Korona-szálló nagytermében.

Dr. Efremidis venerikus betegségek és bőrbajok speciálistája városunkban végleg letelepedett és rendel a Daun-féle vaskereskedés házában — naponta 1—3-ig és 7—8 óráig.

Tánciskolai zárévizsga. Schmidt Mihály okl. táncanár szeptember 30-án este 7 órai kezdettel a felöltötek, október 2-án este ugyancsak 7 órai kezdettel a gyermekkurzus növendékeinek ezidei táncanfolyam záróvizsgáját tartja meg. A változatos műsor után tánc. Szünet alatt szépségverseny, konfetti- és szereptáncok. Belepődj személynként a vizsgáldóval együtt 20 korona. Tanítványoknak 15 korona.

A gőzfürdő ügye.

Az utóbbi időben egyre több támadás érte a várost a gőzfürdő miatt. Illetkes helyen érdeklődtünk a gőzfürdő sorsa iránt és a következő felvilágosítást kaptuk:

Amikor a város a gőzfürdőt megvette, azt dokumentálta, hogy célja a fürdőt üzemeltetni. Akkor két esettel szmitott. És pedig, vagy h. zikezelésbe fogja venni, vagy berbe adja. Az előbbi től el kellett állni, mert a fürdő restaurálásához szükséges anyagiak nem álltak rendelkezésre. Így aztán ki lett írva a pályázat. A pályázatra irasbeli ajánlatot nem tett senki. Harom volt két „komoly” érdeklődő. Egy helybeli uriaszónynak éppen akkoriban volt, befektetésre szánt heverő pénze; ez kibérelte, esetleg meg is vette volna a fürdőt. De amikor a számvetést megcsináltatta, megjed. a horribi is költség költés lemondott a tervéről. Berberszki polgármester rábeszélése folytán egy beogradi vállalkozó is érdeklődött a fürdő iránt. Amikor ez a helyzetet tapasztalta és meggyőződött, hogy az üzemb. helyezéshez 300 000—400 000 kor. kell „en anglaise” ajánlta magát.

Ugvanis tudni kell, hogy, habár a fürdő üzemb. helyezése nem tartozik a lehetőségek közé, mégis nagyok az akadályok, amelyeket eddig nem sikerült leküzdeni. A telek, amelyen a fürdő felepuült, a város tulajdona, az ugynevezett föl-épitmény a Kovács gyermekek öröksége. A Kovács gyermekek Amerikába vannak; gondnokuk Romániában lakik. Az örökösök edesatyá. körülélül 20 év előtt, kérte a várost, engedje át a teleket, adja el neki és ő egy modern fürdőt épít. A teleket nem kapta meg — Bolond lett volna építeni, pénzt befektetni, amikor az a veszély fenyegette, hogy a város, amikor ép kedve tartja, azt mondhatja neki, vegye a hátrát a házat és álljon vele odedb! A fürdő tehát ez okból nem bővült, nem javult és mindig csak a leg-szükség-sebb reparációkat eszközölte a tulajdonos. A fürdő később albérlésbe került. Az albérlőtől még kevésbbe lehetett azt kívánni, hogy bővi se és javítsa a fürdőt. És így a fürdő külsőleg es belsőleg lassan-kin teljesen leromlott. A beépített gőzkazán teljesen felmondta a szolgálatot, annyira, hogy nem is volt érdemes kijavítani. Utóbbi években egy rokkant cséplőgarnitúra ki-mustrált gőzgépével tartottak fenn az üzemet, úgy ahogy. Az üzemb. ros-zabb lett úgy hogy az albérlő, amikor szerződése lejárt, örült, hogy a fürdőt lerazhatta, mert a fürdőre ráfizetett. Ezt könyveivel tudja igazolni.

A fürdő gondnoka, ahogy azt már említettem, Romániában Temesváron tartózkodik és nem volt módja át-jönni, rendezkedni, mert nem kapott utlevelet. Időközben a gyenge felügyelet következtében — a fürdő-berendezés meg valamennyire használható részre ellopták. Amikor a gondnoknak végre sikerült Temes-várról átjönni, alig talált valamit a berendezésből. Az albérlő csak a fehéreneműt tudta megmenteni. Ezt tudniillik magához vitette, amikor a fürdőt lerázta.

Már most lássuk, milyen összeg kellene, hogy a fürdőt üzemb. le-hessen helyezni. Mondjuk, hogy tudunk szerezni egy új gépet. Ez leg-alább 100 000 kor. Kádak, esővek, csapok, fehérnemű felújítás és pótlás-kell 100—150 ezer korona. Az épület külső es belső tartározása és a szükséges átalakítások 100 000 korona. Summa-summarum 300—400 ezer korona. Ennyi kell. A vá-rosnak ennyi föls. pénze nincs. De

nem is tudja előteremteni. Ber-ber zky polgármester most az ter-vezi, hogy a bankokat felhívja, al-koss nak egy blokkot, adjak össze a szükséges pénzt és tartsak fenn közö-en a fürdőt. Ha ez nem sike-rül, a város ö-szközönségéhez fordul es részvénytársasági alapon fogja megpróbálni.

Közgazdaság

A Hazai Malomipar R.-T. tegnap részvényeseinek élénk érdeklődése és Radojčević Dusan miniszteri biztos jelenléte mellett rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlésen Deutsch Emil vezérigazgató elnököt, ki a miniszteri biztos és a részvényesek szívélyes üdvözlése után előterjesztette az igazgatóság-nak az alaptöke felemelése iránti javaslatát, melyet a közgyűlés egy-hangulag elfogadott és ehhez ké-pest elhatározta az alaptökének 12 millió koronára való felemelését. Ugyanezen közgyűlésen foganato-sított az igazgatóság és fel-ügyelő-bizottság választása is. Új tagokul bevásztattak az igazgató-ságba dr. Jovanovity J. Vasilie beogradi ügyvéd, Stefanovity Dragomir meghatalmazott minisz-ter és rendkívüli követ, Jovanovity Gyóka kereskedelmi és iparkama-rai elnök és Deutsch Zsigmond veliki becskeréki kereskedő, a fel-ügyelőbizottságba pedig Mihajlović Dusan kereskedő, dr. Handler Lázár ügyvéd és Ullmann Miksa tiszt-viselő. A közgyűlést követő igaz-gatósági ülés Deutsch Alfrédet az igazgatóság elnökévé, dr. Jovano-vity J. Vasiliet pedig alelnökké választotta.

Uj iparvasut Torontalban. Dr. Pajzs Gyula a szöreg becskeréki vonat-átvágó cukorrépaszállító keskeny-vágányu iparvasutat létesített. Az új iparvasut műteni közigazgatási bejárása október 4-én lesz.

A Duna gőzhajózási társaság Budapest, szeptember 17. A Szózat érte-től arról, hogy a Dunagőzhajó-zási társaság Beogradban, Jugoszlávia számára. Brailában vagy Galeca pedig Romania részére külön igazgatóságokat akar létesí-teni, amelyek a bécsi központi igaz-gatóságokkal egyenlő jogokkal fog-nak bírní. A Jugoszláviával es Ro-mániával e kérdésben folytatott tá-rgyalások még nem nyarok befeje-zést, de mindkét részről hajlandó-ság mutatkozik a kérdés kedvező elintézésére. A társaság jövő évben két hajóépítő telpet újajt létesí-teni a az Aldunán helyi hajójárat-okat bevezetni. A lep szerint a társaság biztosította az említett igazgatóságok teljes nemzeti jelle-gét es kifejtette, hogy azok nem fognak Bécs-től függni.

A budapesti állatvásár piaci árai. Hizott bikák 38—42, soványabb bikák 28—35, hizott ökrök 48—53, félhizott ökrök 36—47, sovány ökrök 28—35, tehének 26—50, bivalyok 32, borjúk 27—36 korona kilo-grammonként elősúlyban.

Lovak árai:

Hátas lovak . . . 16000—25000
kocsilovak gyengébbek 18000—50000
erősek . . . 18000—75000
gyengék . . . 12000—18000
korona árban keltek el darabonként.

Sertés árak: A kínálat gyenge volt, a kereslet nagy, úgy hogy az árak folyton emelkednek, a kvalitás szerint 88—94 korona az ár. Az árak általában 85—95 korona között váltakoztak elősúlyban.

Fogyasztási adóbevételek a Vojvodinában. E. a. augusztus hav ban a Vojvodinában fogyasztási adók címén 722896 dinar 91 p. ra. július 1-től augusztus 31-ig pedig 2909205 dinar 12 para folyt be. mg az előző ugyanezen idő-zakában 722830 dinar 21 para, illetve 2184998 dinar 18 para volt a bevetel. Mg tehát augusztus 49243 dinar 30 para visz-szesé-t mutat, addig július-augusztus együttvéve 724206 dinar 91 para több bevételt eredményezett az előző évvel szemben. A királyság egész területe én július—augusztus hónapokban 13971451 dinar 25 para fogyasztási adó folyt le az előző évi 7684703 dinar 19 p-val szemben.

Romania elzarta hatara t 25 napra. A roman minisztertanács elhatá-rozta, hogy 25 napra elzárja az ország határait, hogy a rubelcsem-pesést megakadályozza, amelyet nagy mértékben hoznak be a leivel való beváltás hírére.

Az amerikai kávétermés. Ameri-kából érkező hírek sze int a kávé-termés az idén oly jó, hogy a leg-optimisztikusabb várakozásokat is felülmolja. Így Argentiniában az idei termést 3 mill óra becsülték és most kitűnt, hogy, az 9 milliót tesz ki, ennek következtében a kávé árak minden bizonnyal esni fognak.

Az agrár-reform.

Mintán ezen mélyreható reform végleges keresztülvitele mindedig megvalósítható nem volt, a kor-mány a legégetőbb bajok enyhité-sére ideiglenes intézkedéseket léptetett életbe, melyek előre vetik a végleges reform körvonalait és megfelelő átmeneti állapot létesíté-sére vannak hivatva. A nagybir-tokokból az agrárreform céljaira kibasítandó területek a jogosítot-taknak 1920 október 1-től számítva négy évre haszonbérbe fognak adni és a haszonbérleti idő meg-hosszabbítható addigra, mg a föld törvényes uton át fog menni a bérlő tulajdonába. A kihatást a megyei agrár-bizottság foganato-sítja és pedig a nagybirtok tulaj-donosával való megegyezés útján, ha azonban ilyen megegyezés nem létesíthető, akkor a megyei agrár-bizottság az érdekelt feleknek és az agrár választmánynak meghall-gatása után a gazdasági szakértő-nek indokolt írásbeli véleménye alapján fog határozni. A megyei agrár-bizottság határozata ellen az agrárigazgatósághoz lehet feleb-bezni és pedig birtokon belül. Az agrár-igazgatóság határozatával meg nem elégedő fél az agrár-reform minisztériumához fordulhat panasszal. Ez a panasz nem akadályozza az agrárigazgatóság hatá-rozatának végrehajtását, de a mi-nisztérium felfüggesztheti a végre-hajtást. A kihatott területeket az az egyes községek és lehetőleg z egyes érdekelték között is szintén a megyei agrár-bizottság fogja fel-osztani.

A négyéves haszonbérletek célja, hogy a nagy- és kisbirtokok egy-máshoz való aránya megjavittas-sék es mindeniknek az ésszerű meg-művelés lehetősége biztosíttassék. A haszonbérbeadásnál figyelembe-veendő az ország gazdasági mun-kásainak földinsége es azoknak képessége a föld helyes megmive-lésére. Így fog alkalom nyílmi az egyesek arravalóságának megíté-lésére, ami az agrárreform végle-ges keresztülvitelénél irányadóul fog szolgálni.

A nagybirtokoknak meghagyandó terület maximumát az 1919 július 21-én kelt kormányrendelet álla-pítja meg. Ezen maximális terület felét a nagybirtokos maga választ-hatja ki, másik felét pedig a helyi viszonyok figyelembe vételével a megyei agrár-bizottság állapítja meg. A maximum keretén belül a szántóföld mellett a szükséges kap-pálóterület is meghagyandó a nagy-birtokos kezén. A maximumba be-számítandók a nagybirtokos kezén meghagyott szántóföldek, kaszálók, gyümölcsösök, szőlők, kertek es azon gazdaságilag megművelhető

földek, melyeket 1919 február 25-ike után eladott. Ezenfelül meghagyan-dók a nagybirtokosnak, de a maximumba való beszámítás mel-lett: az urasági épület, diszkert es kisebb erdők a szükséges tűzifa es épületfa termelésére. A gazdasági szakértő indokolt véleménye alap-ján a maximumon felül meghagy-ható a nagybirtokos kezén az a te-rület, mely mező- es teigazdasági ipar fenntartására, állat- es lö-tenyésztés folytatására, magte-nyésztésre, kender, rizs, cukorrépa es már ipari növények termelésére feltétlenül szükséges.

(Folytatjuk.)

SPORT

Vasárnapi eredmények: A Vik-tória szenzációs győzelme Kikinda ellen. Talán a szezon legnívósabb footballeseménye zajlott le vasár-nap a vásártéri sporttelepen. Az előre nagy formára bejeentett K. A. C. 2:3 arányban vereséget szen-vedett attól a Viktóriától, akinek a match előtt temetést tippeltek. Mindkét félidő oly színes es hatal-mas játékot eredményezett, mely bámulatra ragadta a nézőket. Az első félidő pillanatonként változó kritikus helyzeteivel a második félidő második félideje örületes ir-mával általában az egész mérkő-zés szebbnél szebb helyzeteivel néha akadémiaszerű technikájával jóval az átlag fölé helyezik a vasár-napi találkozást. A mezőnynek va-lamennyi emberét dicséret illeti, de talán a legszebb elismerésre méltó a Viktória kis kapusa, a népszerű „Kulu”, ki önfeláldozó es bravúros munkájával megmutatta növéseben lévő orszátlankörmeit. Általános tetszést váltott ki Balás szinte pasztell vagy tüfestésszerű centerjátékával. A három goal kö-zül kettőt Stefkovits, egyet Balás lött. Igzán mintaszerű rendben tar-totta a két csapatot Geier (Obilić) bíró. Eredmény 3:2, 1:2. C...

Obilić-Old Boy es Debelyacsa I. csapata 1:1. Kornerarány 5:3 Obilić javára. I. félidő: Élénk vál-tozókonny mezőnyjáték. A 20-ik percben Mojić lerohanásából Pav-lović I. védhetetlen goalt lö. II. félidő: Debelyacsa tempót ad es kiegyenlíteni törekszik, de csak a 30-ik percben Spitzer egyéni kom-binációja révén éri el a kiegyen-lítést. Jók voltak: Debelyacsa: Spitzer, Obilić: Mojić, Pavlović I. Podgradski I., Nikolić. Bíró: De-belyacsa. Jól bírászkodott.

Eladó egy teljes lakásberendezés, mely ebédlő, hálószoba és vendég-hálóból, konyhabutor és edény, porcellán, övöszköz, üveg- és ezüstnemű, szőnyegek, tyilimek, függönyök, vilanyfelszerelés, ágynemű, képek és mosóedényekből áll. 1757
Lehetőleg egybeni eladás!

Vatrogasna (Hadzsics Lázár) utca 9. szám.

Gazdák!

Azon óhaj által vezetve, hogy a gazdaközönségnek a nedves répaszelettel való etetés előnyeit bizonyítsa, illetve közismertté tegye, a Cukorgyár r.-t. igazgatósága elhatározta, hogy a friss répaszeletet f. é. október 15-ig bezárólag ingyen bocsátja rendelkezésre a gazdaknak. 1761

A szelet kiosztása minden hétköznapon d. e. 8-12 óráig és d. u. 2-6 óráig eszközöltetik. Elfuvarozásról pedig maguk a gazdák tartoznak gondoskodni.

A kilugozott répaszelet kiváló takarmány szarvasmarhák, juhok és sertések, sőt lovak részére is, különösen, ha az állatok fokozatosan rá lesznek szoktatva. Nem szabad azonban egyszerre nagyobb mennyiséget feleltetni és különös óvossággal kell eljárni hasas teheneknél.

A szelet romlását olyképen lehet megakadályozni, ha azt bevermeljük és pelyvával vagy szecskával és aztán még földdel is jól betakarjuk.

Az ingyenszelet kiosztásnál répaszeletelőknél előnyben részesülnek.

Cukorgyár Részvénytársaság.

Kereskedők figyelmébe!

Vasárak, drót, drótszög, reszelés lapátok legolcsóbb árban csak viszonteladók részére kapható 1759

Radicev Lázárnál
Vel. Bečkerek, Žitni trg 6.

Évesberghsyrimalacok

(egy kan, egy koca) eladók. 1760

Juhásznál
Petrogradszka (Melencei) utca 31.
Megtekinthető délelőtt 12-1-ig

Gyümölcsizeteket

(marmaládé) alma, szilva, körte stb., teasüteményeket, desszerteket és egyéb cukorkaféléket gyárt az

Ambrózia
cukorkagyár r.-t. Vel. Bečkerek

Kirári községben jó környékkel bíró, 5 járatu automatikus **vámmalom** bérbeadó.

Bővebbet ugyanott a malomtulajdonosnál. 1738

Keresek egy erőteljes, gyakorlott ápolónőt

rheuma miatt járni nem tudó feleségem mellé. Fizetési igény közlése mellett ajánlatot kér

Dr. KORSÓS ELEMÉR, ügyvéd
Alibunár. 1739

Veszek

lőhere- és lőernyőmagot, hagyma-, petrezselyem- és lenmagvakat, anyarozsot, cirkot és fokhagymát. Magkereskedés
TIMA VLADISZALJEVITY Beograd, Balkan-u. 3. 1748

Szatócs-üzlet

forgalmasabb utcában eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Jó és olcsó házikoszt kapható

1767
Silerova (Honvéd) u'ca 10 szám

A Veliki Bečkereki forgalmi főnökség területén közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Hérvényes augusztus 1-től.

Veliki Bečkerek—Pančevo

480	830	i. V. Bečkerek	6.	2125	1807
945	1207	6. Kovacsica	i.	1728	228
		6. Pančevo	i.	1728	141

Veliki Bečkerek—Vrsac

285		i. V. Bečkerek	i.	1825	
305		6. Vrsac	6.		1348

Vel. Bečkerek—Vel. Kikinda

1918		i. V. Bečkerek	6.	6-40	
2125		6. Karlovo	i.	4-40	
2218		i.	6.	4-25	
		6. Vel. Kikinda	i.	8-45	

Veliki Bečkerek—Zombolya (keskenyvágyú).

1207		i. V. Bečkerek	6.	818	
1605		6. Zombolya	i.	424	

Veliki Bečkerek—Subotica.

1281		i. V. Bečkerek	6.	1287	
1451		Karlovo	i.	1044	
1616		Cseka	i.	921	
1850		6. Subotica	i.	819	

Subotica—V. Bečkerek—Pančevo

610		i. Subotica	6.	1880	
1267		Vel. Bečkerek	i.	1281	
1605		6. Pančevo	i.	750	

Karlova—Vel. Kikinda

1101	1530	i. Karlova	6.	1288	850
1140	1611	6. Vel. Kikinda	i.	1216	814

Zombolya—Sereg

1425		i. Zombolya	6.	600	
1640		6. Sereg	i.	512	

Zombolya—Óregfalu

1700		i. Zombolya	6.	300	
1840		6. Óregfalu	i.	300	

Vrsac—Bela Crkva

1715		i. Vrsac	6.	700	
1810		6. Bela Crkva	i.	610	

Kovacsica (Antalfalva)—Pančevo

650		i. Kovacsica	6.	1425	
818		6. Pančevo	i.	1200	

Kovacsica—Szamos

1500		i. Kovacsica	6.	647	
1582		6. Szamos	i.	558	

Secsanj—Szamos

500		i. Secsanj	6.	1658	
547		6. Szamos	i.	1600	

Secsanj—Samos—Alibunár

500		i. Secsanj	6.	1-08	
547		6. Samos	i.	1720	
		i.	6.		
		6. Alibunár	i.		

Városi árvaszék Veliki Bečkerek.

954/1919. szám.

Hirdetmény.

A városi árvaszék 954/1920. sz. határozata folytán a Veliki Bečkereki 2618/a. sz. tjbkn 2481. öi. sz. a. foglalt és kk. Has Magdolna, Imre, Bela, Magda és Erzsebet tulajdonát kepező ház 1920. évi szeptember hó 30-án Zsenár tanácsnok irodájában próbaárverésen el fog adatni.

A kikiáltási ár 140 000 korona, mely összegnek 10%-át árverelő köteles letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi árvaszéki tanácsnok irodájában betekintheők.

Veliki Bečkereken, 1920. évi szeptember 25-én, a városi árvaszéknél.

Berberszki s. k., polgármester.

B. V. K. 91—1920. sz. 1768

Árverési hirdetmény.

A veliki bečkereki kir. járásbíró-ság 1920. évi 1167/2. számú végzésével megkeresett veliki bečkereki kir. járásbírósnak 1920. évi P. K. 1167/2. számú végzése folytán, Marie Belicana zene Lazara Bačosa javára Lazara Stojanović 187 korona 80 fillér tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási kötelegetési végrehajtás folytán 1920. évi március hó 8. napján lefoglalt és 4000 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Mali Torakon 8. sz. a. leendő megtartására határidőül 1920. október 5. napjának délelőlt 9 órája kitűztük az 1920. évi P. K. 1167/2. sz. a. kelt végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: 20 mm. esőveskukorica

Veliki Bečkerek, 1920. szept. 21

Jagić, kir. bir. végrehajtó.

Jugoszlavija Általános Biztosító Társaság Beograd

Elfogad élet- és tüzbiztosításokat a legkedvezőbb feltételek mellett.

Sánati képviselet: **Velicković Testvérek, Pančevo** Srpska u. 7.

Fischer és Klein, Zenta.

Telefon 129. * Postával szemben.

Ajánlja állandóan dus raktárát rőfös- és szőnet-árukból. Kizárólag viszonteladóknak.

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Veszek

mindenfélé gabonaxemét: búzát, árpát, zabot, rozsot és lisztet mint a utána nagyban és kicsinyben.

Bogdanovits Milán Veliki Bečkerek, Mihálygyova (Temesvári) u. 7. 1864